

F.C. Krarups prædiken langfredag

Taler

Frederik Christian Krarup
Præst og dr.theol.

Dato

29. marts 1929

Sted

Sorø Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lidelseshistorien: Matthæusevangeliet kapitel 27, vers 31-56 eller Markusevangeliet kapitel 15, vers 20-39

- 1 Hvis vi vilde engang forelægge os selv det spørgsmål, hvad det egentlig er, som optager os, således som vi nu føres afsted af tidens strøm, om det er store begivenheder, eller det er små ting, som udfylder vore tanker, da ville vi nok med skam måtte bekende, at det væsentlig er de små ting, som dominerer: Et lille
- 5 uheld i vor forretning, eller et ubehageligt møde kan ganske forstemme os for lang tid, medens vi derimod med ligegyldighed hører om en stor ulykke, der er sket. Men forresten er vi i de senere tider blevet så vant til at høre om store sammenbrud og frygtelige lidelser, så vi er ved at blive sløvede overfor alle sådanne beretninger. Det er egentlig kun, hvis der sker noget for vore
- 10 allernærmeste, at vi føler os betagne. Og således vil vistnok den store mængde tage imod denne Langfredag med dens beretning om den store lidelse og sætte den i klasse med alle de mange andre lidelser, især fra krigen, som man har hørt om. Og det er for så vidt ganske forståeligt, når han, der her handles om, er os ligeså meget på afstand som de andre. lidende mennesker. Det kommer da an på,
- 15 om han, som vi ser hænge på korset, ikke er nogen fremmed for os på forhånd, men at han i forvejen har fået en afgørende betydning for os. Jeg vil udtrykke det således, at det som griber og betager os ved hans lidelse, det er dette, at han er den samme, som vi først har set stå på Salighedernes bjerg i Galilæa og derfra forkynde sit evangelium, tilsigelsen af salighed til alle de små og åndelige fattige,
- 20 som hungrer efter retfærdighed for Gud. Det er ham, som følte sig tryk og rolig i samfundet med sin himmelske Fader og som tilbød os det samme samfund med den Højeste. Det er ham, som opfordrede os til at lægge alle bekymringer for vort liv tilside og stole på, at Gud vilde klæde os som liljerne og ernære os som fuglene. Det er ham, den der står selv som den overlegne overfor al jordisk nød
- 25 og jammer, – der er den samme, som nu er kommen således ind under verdens og mørkets magt, at han magtesløs hænger på sit kors og må udråbe sit angstråb: Min Gud, min Gud! hvi har du forladt mig, medens hans disciple rædselsslagne

løber deres vej. Er her ikke en modsigelse tilstede mellem før og nu, mellem
30 bjerget og korset, mellem det høje og det lave, mellem de store løfter og den
dybe ydmygelse? og er det ikke en sådan. modsigelse, at det må tilsløre for os
billedet af ham, som vi kalder for vor Herre og Frelser? – Hvad skal vi vel
dømme derom? Hvor sørgeligt vil de fleste straks sige. Ja her ser vi igen et
eksempel på hvilken elendig verden vi lever i, ret en jammerdal, hvor alle kan tale
35 med om de skuffelser, den har beredt os. Ja siger en moder: jeg havde sådant et
sødt barn, der var blevet så gammel, at det kunde forstå min moderkærlighed og
besvare den, og jeg ventede mig så meget af fremtiden, og så på engang fik
sygdom magt over barnet, og jeg blev ene med min sorg. Og en anden mand vil
tale om sine store ungdomsdrømme, som han havde ret til ifølge sine ævner og
40 alt faldt sammen på engang. Og et bidrag hertil vilde vel de Jerusalems koner,
som gik bagefter Jesus grædende og beklagende ham ud til retterstedet. Ak ja,
hvor er det sørgeligt, at den stakkel, som sikkert var en god mand, og mente det
godt, skal få en så sørgelig ende. Det var for dem noget sørgeligt som så meget
andet. Men de fik også at vide, at deres medfølelse ikke var på højde med situa
45 tionen. Helt anderledes var det med disciplene, de, der havde troet på ham som
den enestående, som Frelseren. For dem var det en katastrofe. Det syntes jo, at
hans store løfter blev afviste og gjort til intet – og hvad der var det mest
betagende, det var at han selv også syntes at svigte. Det var ganske vist det
allerstørste, han havde stillet frem for dem på bjerget, at vi alle kunde føle os
50 som Guds børn, at intet skulde rive os ud af hans faderlige kærlighed, den som
han først og fremmest hvilede i. Det var jo vidunderligt, en hel omdannelse af
menneskelivet, som hermed var indvarslet. Han havde givet os Gud, som han
selv ejede. Og det var nu det, som faldt sammen. Det var en fejltagelse, at de
havde fået Gud med sig, ja, selv han, der troede sig Guds egen søn, bekendte
55 klagende, at Gud havde forladt ham, så han følte sig ene og forladt af alle, af
himlen som af jorden. Ja det måtte være en katastrofe for disciplene, og det må
det være for os alle, der dog mere eller mindre også har forsøgt at være hans
disciple. For var det virkelig så, at han i sit syn på Gud havde taget fejl, da var det
det samme som, at himlen blev lukket for os. Om der var nogen Gud til eller
60 ikke, var da ganske usikkert og usandsynligt, og vi var i alfald henviste til vore
egne tanker, sådan som både Hedninger og Jøder kunde gøre dem, at var der en
magt over det hele, så var det ialfald kun en lunefuld despot, en magthaver, som
ikke havde noget hjerte for os små henede, men som uberegnelig i hele sin færd
kunde klappe og slå os afmægtige og kunde lade den mest oprørende forbrydelse
65 som den retfærdiges lidelse ske uden at gribe ind. – Lad os gå tilbage til
Salighedernes bjærg! Da Jesus står der, ligger hans livsgerning for ham, klar og

tydelig i de store omrids. Han ved, hvad der er hans opgave: det er at grunde
Guds rige eller hvad der er det samme Himmeriges rige her på jorden. Han har
70 det i sig, samfundet med Gud, han er, idet han står med sine fødder på jorden
tillige i himlen, og i dette samfund vil han drage alle ind. Hvorledes vil han
gennemføre denne opgave? Det nærmeste synes at være, at han gør det gode for
alle, at han tager al lidelse ud af livet og gør det let at leve. Et sådant udvortes rige
75 har han dog afvist allerede i ørkenen. Hans rige er ikke af denne verden, det
kommer ikke med ydre magt og storhed. Sit program har han derimod tegnet
således: Den, som vil vinde sin sjæl, skal miste den. Den, som vil sætte den ind,
skal vinde den. Det er offeret, den fulde hengivelse i kampen for sandheden, han
vælger. Det er en ny vej, som ingen anden har fundet, han her anviser. At vi
vinder ved at hengive os selv, synes jo nærmest en modsigelse. Men han
80 henstiller til alle at anstille prøven. Man vil ikke fortryde at gøre det gode, selv
når det koster smerte. Ti man får fuldt vederlag derfor i den gode samvittighed.
Det siger han af egen erfaring. Han er midtpunktet i Guds rige, og det er hans
gerning, hans udførelse af opgaven, det kommer an på. Så ser vi også, at han ikke
viger for lidelsen og ikke svigter, når den kommer, men bevarer sin glæde, sin
85 salighed ved at hengive sig. Ja, han er fremfor nogen en glad giver. Hvem der
kunde sige som han, at alle kan forlade ham, men han føler sig dog rig, fordi han
hviler i sin Fader! Men er det ikke grundet i en særegen rig natur hos ham, så han
i grunden får det lettere end vi? Gud kvæger ham, når han tørster. Men den
største lidelse må jo dog være, at man lider og ikke føler sig kvæget af Gud.
90 Kender han til det? Ja, det er just hvad korset stiller frem for os, og hvad vi har så
vanskeligt ved at forstå, at her i den allerstørste lidelse lader Gud ham ikke i
tilsvarende mål føle hans nærværelse, men unddrager sig netop, så han kommer
til at føle sig forladt af sin himmelske Fader. Det er den egentlige store lidelse, og
den hører med til hans gerning, ti uden den vilde han ikke været prøvet i alt,
95 ligesom vi. Men nu er han også i den henseende prøvet. Og vi forstår, at han
også går den fristelse sejrrig igennem; at han på trods af sin erfaring, som lader
ham føle sig ene, fastholder troen på, at han er ikke forladt af Gud. Det er hans
gerning, han gør, ja det er højdepunktet i hans hengivelse, som her er nået.
Derfor stoler han på, at han netop her i højeste grad er Guds søn, i hvem han har
100 velbehag. Det bekendte han, idet han råber sit: det er fuldbragt, og til slut
befaler sin sjæl i Guds faderhånd. Det er kun smerten han føler, men den er dog
salighedens dragt. Han sejrer, idet han ofrer sig. Han vinder livet gennem
hengivelsen i døden. – For os har han kæmpet, for os har han lidt. Så må vi
kunne mærke hans hjælp, når vi selv kæmper og lider. At vi skulle få det bedre og
105 lettere ved at følge ham, må vi ikke vente. De, der gør det, udsætter sig for bitter

skuffelse. Og så vil vi se, når vi kæmper og lider i hans navn, når det er for en god og ædel sag vi sætter vore kræfter og vort liv ind, sikkert komme til at erfare sandheden af hans visdom, der siger, at hvis vi vil ofre os selv, da vil vi vinde os selv derved. Det er jo dog noget, som alle har lejlighed til at erfare, og det er mærkeligt, at, fordi Jesus har ret forstået sandheden deri, at medens en egoistisk handlen, hvor vi kun tænker på os selv lader os tilbage ensomme og fattige på venner, så vil enhver underordning af os selv under et højt og stort mål give os en sand og varig glæde og fylde os med en følelse af, at vi har fået mange og gode venner, hvis hjærter er åbne for os. Når vi ikke mere kender til givernes glæde, er det vor egen skyld, fordi vi tænker mere på vor egen magelighed end på at tjene det gode. Vi vil sjældent blive bedragne for den belønning, som ligger i at vi føler Guds velbehag over os, når vi glemmer os selv. Men der kan være sådanne tider, hvor vi også ligesom Jesus kan føle os forladte af Gud, idet vi tjener ham. Vi kan tænke på krigen. Vi kender mange bekendelser af begejstring af et offervilligt sindelag hos den, der med glæde går i døden for sit fædreland. Noget sådant fandtes også hos adskillige i den sidste store krig, især i begyndelsen. Men det holdt op. Og efterhånden blev krigen ført med en sådan råhed og den krævede så umådelige ofre, at al idealitet syntes at være forsvunden, og at det kun var med lede og afsky, at soldaten deltog i det hæslige myrderi. Det var dog deres pligt at gøre det. Og de gjorde det. Men det var en hård pligt, hvor de helt følte sig forladt af Gud. Var han alligevel med dem? Turde de tro derpå? Ja netop når de tænkte på hans råb på korset. Og det samme tør vi alle tro på, når vi gør vor pligt, om det til tider kan synes, at der kommer intet ud deraf, at det er livets surhed vi kun mærker, og at der slet ikke er noget solskin derover fra det høje. Da tør også vi mindes ham på Golgata, der sukkede; min Gud, min Gud, hvi har du forladt mig. Da tør vi tro på, at Guds nådessol er over os, selvom den er tilsløret af tætte tåger. Når han Guds søn for vor skyld har tabt sin Fader af syne en mørk time, da er det sket, fordi vi som hans disciple kan trøste os ved den sejr, som han vandt for os paa den store Langfredag. Vor tak derfor er vor tro på korset. Amen.

Kilde

F.C. Krarup: "To langfredagsprædikener. Afskedsord til menigheden i Sorø", s. 9-14. Svegård's Boghandels Forlag. 1932

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Første tekstrække, Langfredag, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/f-c-krarups-praediken-langfredag-1929>

150

155

160

165

170

175

180